

Svar på fullmäktigemotion / Ändring av grunderna för bidrag som beviljas för enskilda vägar

Stadsfullmäktige 22.05.2023 § 51
39/00.01.06/2023

Ledamot Snellman lade fram följande fullmäktigemotion:

Undertecknade fullmäktigemedlemmar framställer om, att Karleby stad omgående uppdaterar stadsstrukturnämndens beslut av den 11 november 2020 gällande grunderna för bidrag som beviljas för grundförbättring av enskilda vägar till den del det gäller punkt 3 som lyder "På det område som vägen betjänar ska finnas minst en (1) fastighet med fast bosättning och vägens längd till fastigheten skall vara minst 200 meter. När bidrag beviljas beaktas endast det avsnitt av vägen som behövs för fast bosättning".

Stadsstrukturnämndens beslut om ovan nämnda grunderna för bidrag är inte längre i tiden och är inte heller tillämpningbara i många avseenden för många väglag och deras bidragsansökningar. Stadsstrukturnämndens beslut om grunderna motsvarar inte de målsättningar och förväntningar som utlovades av staden i samband med revidering av lagstiftningen om ansvaret för upprätthållare av enskilda vägar och understöd för grundförbättringar och underhåll. Som följd av lagändringarna höjde statsmakten på bidragen för enskilda vägar. Karleby stads fullmäktige fattade även beslut 19.09.2022 § 82 om en linjedragning i syfte att öka understöden för enskilda vägar och genom en uttrycklig viljeyttring och skrivning i beslutet om "att i den årliga budgeten och ekonomiplanen reserveras ett tillräckligt anslag för enskilda vägars väglag för underhåll och grundlig reparation av vägarna".

Som ett konkret exempel på ovannämnda ändringsbehov av grunderna för bidrag må nämnas Kåtö-Bergö väglags bidragsansökan om statsbidrag och kommunalt bidrag för ett 2,9 km långt vägavsnitts grundförbättringsprojekt av väglagets totala 23 km. Kostnads kalkylen för statsbidraget för det 2,9 km långa vägavsnittsprojektet som står färdigt i juni 2023 beräknades till 173.600 €. På vägavsnittet finns (1) fastighet med fast bosättning och 204 fritidshus. Ansökan både till Ntm-Centralen som staden hade motiverats med bl.a. 1. Vägförbättringsåtgärder och trafiksäkerhetsaspekter. 2. Målsättningarna i stadens strategisk generalplan för regionstrukturen i Karleby 2040 och NTM-Centralens regionala plan för utveckling av landsbygden (utvecklingsbehov och ex. på åtgärder). I dessa planer ingår viktiga målsättningar vad gäller trafik, rekreativsmöjligheter, vandringsleder, naturnära livsmiljö och boendemöjligheter,

attraktiv landsbygds- och skärgårdsliv och turism m.m. 3. Fastighets Ab Märaskär fastighets godkända och laga kraft vunna utvidgade stranddetaljplan för Märaskär tidigare sjöbevakningsstationsområde vars mål är att möjliggöra bebyggande av området som ett frilufts- och inkvarterings/fritidsområde.

Områdets ägare har för avsikt att utveckla året runt turistverksamheten och mötes- och evenemangsverksamhet. Stranddetaljplanen innefattar 2500 m² byggrätter inklusive redan befintliga 4. Stadigvarande bosatta på väglagets verkningsområde. Specificerade motiveringar som inlämnats till NTM och staden bifogas som bilaga till denna motion, se bilaga s. 4, vilka i sig belyser den enorma trafik på vägningsnittet och områdets tillgänglighet för allmänheten.

Statsbidrag beviljades på det 2.9 km långa avsnittet till 70 % utgörande maximalt 121.520 € i stöd av ovan nämnda motiveringar, detta trots att det fanns bara en (1) fastighet med fast bosättning. NTM-Centralen beaktade alla särdrag som framförts i motiveringarna till ansökan jämte de 204 fritidsfastigheterna och andra av väglaget framförda motiveringarna. Väglaget hade, med samma motiveringar som de till NTM-Centralen inlämnade, ansökt om bidrag av Karleby stad våren 2023. Stadens strukturnämnd beviljade 10.5.2023 ett understöd på endast futtiga och skamliga 2087,57 €. Ett beslut som upplevs kränkande och orättvist för väglagets delägare och andra invånare som skattebetalare i Karleby.

Ingen regel utan undantag. Varför kan inte staden och stadsstrukturnämnden tillämpa en helhetsbedömning i sitt beslutsfattande och iaktta samma principer som NTM-Centralen som beaktar i sin helhetsbedömning skälighetsprincipen och övriga sakförhållanden, särskilda omständigheter och motiveringar vid bidragsbesluten. I ljuset av det ovan nämnda exemplet är det ett ofrånkomligt faktum, att stadsstruktursnämndens beslut från 2020 om grunderna för beviljande av bidrag bör tas till en ny och noggrannare analys, diskussion och beslut på det politiska planet för att göra nödvändiga korrigeringar i anvisningarna. Detta för att undvika nämnda missförhållanden och ojämlig behandling för samtliga enskilda vägars väglag inom staden.

Samtidigt och i enlighet med ovanstående bör de av stadsstruktursnämnden fastställda grunderna för stadens beviljande av bidrag för underhåll av enskilda vägar rättas till den del det gäller skrivningen "På det område som enskilda vägar betjänar ska finnas minst (3) bostäder med fast bosättning året runt. Bidrag beviljas bara för den del av vägen som den fasta bosättningen använder".

Beslut

Stadsfullmäktige beslutar anteckna motionen i sitt protokoll och ge den till stadsstyrelsen för behandling.

Stadsstrukturnämnden 21.06.2023 § 107

Beredning: Infrastrukturchef Visa Wennström

Fullmäktigeledamot Hans Snellman har lämnat en av 11 andra ledamöter undertecknad fullmäktigemotion till stadsfullmäktige den 22 maj 2023 § 51. I motionen framförs att stadsstrukturnämndens beslut av den 11 november 2020 borde uppdateras när det gäller punkt 3

”Vägen ska betjäna minst en (1) fastighet med fast bosättning och vägens längd ska vara minst 200 meter (när bidrag beviljas beaktas endast det avsnitt av vägen som behövs för fast bosättning).

På basis av utredningar är det sällsynt att kommuner beviljar understöd för vägar med fritidsbebyggelse. I regel beviljas understöd för enskilda vägar endast för avsnitt med fast bosättning eller vägavsnitt med företagsverksamhet.

Statens understöd för vägar med fritidsbebyggelse och/eller skogsvägar (längs vägar med fritidsbebyggelse finns ofta också skogsegendom) baserar sig på underhållssäkerhet, men kommunerna anser att en väg som leder till ett område med sommarstugor närmast tjänar fritidsverksamhet och därmed är statens understöd tillräckligt och resten av finansieringen är sommarstugebebyggelsens självriskandel som samlas in av vägdelägarna genom avgifter per enhet.

Det finns också kommuner som inte alls betalar understöd för grundförbättring av enskilda vägar, enbart underhållsunderstöd och enbart för vägar med fast bosättning.

Understöden för enskilda vägar bör också i fortsättningen riktas till vägar med fast bosättning. Det är fråga om att trygga människors dagliga rörelse och tillgänglighet till service. Dyliga enskilda vägar

och landsvägar med lite trafik tjänar ofta också företagsverksamhet samt jord- och skogsbruk.

Understöd som eventuellt behövs för skogsvägar som tjänar enbart näringar som till exempel skogsbruk och i övrigt främjar skogsbruket bör liksom vägar som tjänar fritidsbosättning, friluftsliv eller annan fritidsverksamhet hållas avskilda från finansiering av enskilda vägar och behandlas som stöd till näringar eller fritidsanvändning, eftersom dessa vägars användningsändamål och grunder och mål för beviljande av understöd är annorlunda än när det gäller enskilda vägar som tjänar fast bosättning.

Det är svårt att i budgeten uppskatta det anslag som behövs för grundförbättringar, eftersom ansökningarna om understöd kommer in först på våren. För understöd för grundförbättringar har i tidigare budgetar reserverats 30 000 €. Summan kan med politiskt beslut ökas när budgeten görs upp.

Å andra sidan utbetalas understöd först när grundförbättringarna har gjorts och kostnaderna redan har förverkligats. Understödet betalas alltså i slutet av året och om innevarande års pengar inte räcker till kan utbetalningen av understödet flyttas fram till nästa års budget eller så kan fullmäktige bevilja tilläggsanslag för utbetalning av understödet.

Stadsmiljödirektören

Stadsstrukturnämnden beslutar:

1. det finns inget behov att ändra stadsstrukturnämndens beslut den 11 november 2020 § 129 om grunderna för utdelning av understöd för grundförbättringar.
2. föreslå stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige att fullmäktige antecknar motionen och åtgärderna med anledning av den för kännedom.
3. anser att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Ledamot Brandt föreslog att ärendet återremitteras för ny beredning. Ledamot Kivilehto understödde förslaget.

Eftersom det hade lagts fram ett förslag som avvek från grundförslaget förrättades en omröstning i ärendet. Grundförslaget var JA och ledamot Brandts förslag NEJ.

I den förrättade omröstningen fick stadsdirektörens grundförslag JA sju (7) röster och ledamot Brandts förslag två (2) röster.

Grundförslaget blev således nämndens beslut.

Bilaga A § 107 Röstlängd

Beslut

Stadsstrukturnämnden beslutade:

1. det finns inget behov att ändra stadsstrukturnämndens beslut den 11 november 2020 § 129 om grunderna för utdelning av understöd för grundförbättringar.
2. föreslå stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige att fullmäktige antecknar motionen och åtgärderna med anledning av den för kännedom.
3. anser att motionen är slutbehandlad.

Stadsstyrelsen 14.08.2023 § 324§ 85

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar föreslå stadsfullmäktige att fullmäktige

1. antecknar åtgärderna med anledning av motionen för kännedom
2. anser att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen godkände beslutsförslaget.

Stadsfullmäktige 28.08.2023 § 85
39/00.01.06/2023

Stadsstyrelsen

Stadsfullmäktige beslutar

1. anteckna åtgärderna med anledning av motionen för kännedom
2. anse att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Ledamot Snellman föreslog att motionen hålls i kraft.
Ledamöterna Lukkarinen och Timonen understödde förslaget.

Eftersom det hade lagts fram ett förslag som avvek från beslutsförslaget och som fick understöd föreslog ordföranden att man röstar om förslaget.

Omröstning

I den förrättade omröstningen fick Snellmans förslag 12 röster

medan stadsstyrelsens grundförslag fick 30 röster, en var borta.

Beslut

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens grundförslag.